

Međuinstitucijski sastanak hrvatskih jezičnih službi u EU-u

Rodno uravnotežen hrvatski jezik

Milica Mihaljević i Kristian Lewis

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb

7. veljače 2022.

Sadržaj izlaganja

- muški i ženski parnjaci
- muški i ženski parnjaci u uporabi
- strategije izgradnje rodno/spolno neutralnoga jezika
- rod i spol
- govor o nebinarnim osobama

- upiti na adresu *savjetnik@ihjj.hr* i na dežurni telefon (akupunkturist/akupunkturolog)

- projekti:

Muško i žensko u hrvatskome jeziku

Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – Jena

Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik

Rod i spol u jezikoslovlju

- Hrvatski jezik, sv. 8, br. 4, 2021.

KRISTIAN LEWIS

Trorodna priča o živim bićima¹

Jezik se uobičajeno definira kao apstraktni sustav znakova s pomoću kojega se ljudi sporazumijevaju. Rod se opisuje kao gramatička kategorija riječi koja se očituje u slaganju imenice s pridjevnim riječima, a trorodnost je svojstvo pridjeva i nekih glagolskih oblika da mogu imati sva tri roda. Kad bismo ostali samo na ovim leksikografskim određenjima jezika, roda i trorodnosti, moglo bi se pomisliti da je u vezi s tim pojmovima sve jednostavno. I bilo bi tako da se u jezičnu priču nije upleo i izvanjezični element – spol. Prije nego što se zaokupimo onime što nas može zbuniti, krenimo od onoga što nam je jasno. U hrvatskome jeziku imenice imaju tri roda – muški, ženski i srednji – a tu gramatičku kategoriju imaju sve imenice, bez obzira na to odnose li se na što živo ili neživo. Svaka pojedina imenica načelno ima samo jedan rod. Pomnije ćemo promotriti imenice koje se odnose na što živo jer je rod imenica koje se odnose na što neživo zapravo proizvoljan i samo djelomično određen završetkom riječi (imenica *mjesec* muškoga je roda jer završava na suglasnik, imenica *zvijezda* ženskoga je roda jer završava na *a*, a imenica *sunce* srednjega je roda jer završava na *e*). Dakle, muškoga su roda najčešće imenice koje se odnose na što živo i muški spol (*muškarac*, *momčić*, *dječak*, *starac*, *tigar*, *patak*, *miš*, *žabac*), a ženskoga su roda imenice koje se odnose na što živo i ženski spol (*žena*, *djevojka*, *djevojčica*, *starica*, *tigrica*, *patka*, *mišica*, *žaba*). Već kod srednjega roda pojavljuju se imenice koje se odnose na što živo, a mogu se odnositi na oba spola (*dijete*, *unuće*, *blebetalo*, *njuškalo*, *majmunče*, *pače*, *magare*, *prase*).

U povijesti hrvatskoga jezika na gramatičku kategoriju odnosili su se i naziv *rod* i naziv *spol*. Primjerice, u *Ilirskoj slovnici*, objavljenoj 1854., Vjekoslav Babukić navodi da ilirski jezik ima tri spola (danas kažemo roda) – muški, ženski i srednji. Pišući o članovima, koje u svojoj gramatici naziva *spolnici*, Babukić tumači da svaka riječ koja označuje muško biće, „čovjeka ili nijemu životinju”, ima muški spol. Jednako tako, svaka riječ koja označuje žensko biće, „osobu ili nijemu životinju”, ima ženski spol. Određenje o

Rod i spol u jezikoslovlju

- Hrvatski jezik, sv. 8, br. 4, 2021.

2. tablica: Imenice na -a koje se odnose i na osobu muškoga i na osobu ženskoga spola u trima hrvatskim jednojezičnim rječnicima

natuknica	HJP	ŠRHJ	RHJ LZMK – ŠK
izjelica	m.	m. ž.	ž.
propalica	m.	m. ž.	ž.
ulizica	m.	m. ž.	ž.

3

HRVATSKI JEZIK 2021. – broj 4

pijanica	ž.	–	ž.
skitnica	m.	m. ž.	ž.
kukavica	ž.	m. ž.	ž.
varalica	m.	m. ž.	ž.
tvrdica	m.	–	ž.
budala	ž.	m. ž.	ž.

Pogled u povijest

Od učenika, koji ne stanuju kod svojih roditelja ili najbližih rodaka, tražit će se pri upisu „Iskaznica“.

Izdanu iskaznicu imade stanodavac uručiti na stan i opskrbu primljenom učeniku (učenici), koji će prilikom upisa predati školskom ravnateljstvu u pohranu.

Iskaznicu imade stanodavac osobno zatražiti kod nadležne redarstvene oblasti (kr. redarstvenog povjereništva odnosno kr. kotarske oblasti).

Pogled u povijest – Parčićev rječnik

-	pralja
blagodjelnik benefaktor	
bubnjar	
djakon	djakonica
dojilac (mugnitore)	dojilica,dojilja
dvorilac (servente) i dvorilac bolesnika	dvorilja (donna servente) bolesnika dvorkinja (na dvoru i guvernantu)
ključar	ključarica ključareva žena žena ključar
lugar	
mimohodac	
mucavac	

Muško-ženski parnjaci

dječak	djevojčica
učenik	učenica
učitelj	učiteljica
starac	starica
muškarac	žena
kralj	kraljica
car	carica
inženjer	inženjerka
nastavnik	nastavnica
istraživač	istraživačica
profesor	profesorica
kuhar	kuharica
vozač	vozačica
biciklist	biciklistica
čitatelj	čitateljica

primalja

Najčešće se ženski mocijski parnjak tvori od muškoga. Međutim, zbog promjene izvanjezičnih okolnosti katkad je potrebno pronaći i naziv za muškarca koji se bavi tradicionalno ženskim zanimanjima. Od imenice *primalja* ne može se izvesti muški mocijski parnjak. Problem je službeno riješen tako da je naziv *primalja asistentica* promijenjen u *primaljski asistent* (bolje bi bilo *pomoćnik*) i *primaljska asistentica* (bolje bi bilo *pomoćnica*). Naziv bi mogao biti i *pomoćnik/pomoćnica porodničara*.

Marija je pomoćnica porodničara, a Marko je pomoćnik porodničara.

tekstopiskinja

Ako od imenice za oznaku osobe jednoga spola nastaje imenica za oznaku osobe suprotnoga spola, npr. *nastavnik* – *nastavnica*, *profesor* – *profesorica*, *ravnatelj* – *ravnateljica*, *student* – *studentica*, *učenik* – *učenica*, *učitelj* – *učiteljica*, riječ je o mocijskoj tvorbi. Riječi (tvorenice) u tako nastalome paru označuju različit spol, a inače imaju isto značenje. Zovemo ih mocijskim parnjacima. Mocijskim se parnjacima mogu označavati vršitelji/vršiteljice radnje, nositelji/nositeljice zvanja, zanimanja, vojnih činova i osobina, stanovnici/stanovnice, sljedbenici/sljedbenice i pripadnici/pripadnice pokreta, pravaca itd. Mocijskih je parnjaka najviše među profesijskim imenicama. Imenice koje označuju vršiteljicu radnje najčešće se tvore sufiksima *-ica* (*učiteljica*), *-ka* (*novinarka*), *-inja* (*psihologinja*) i nešto rjeđe *-kinja* (*knjigovotkinja*) od imenica muškoga roda. Imenica *tekstopisac* nastala je slaganjem s pomoću spojnika *-o-* od osnova *tekst* i *pisac*. Označuje osobu koja u suradnji sa skladateljem piše stihove koji se uklapaju u glazbenu strukturu. Žena koja piše stihove naziva se *tekstopiskinja* (po modelu *knjigovotkinja*). Mocijski par *tekstopisac* – *tekstopiskinja* treba razlikovati od para *pisac* – *spisateljica*.

pisac – spisateljica

tekstopisac – tekstopiskinja

generalica zbora

Budući da su činovi, položaji i nazivi radnih mjesta uvijek u muškome rodu, čin je *general zbora*, a nije *generalica zbora*. Kad je žena nositelj toga čina, označuje se ženskim mocijskim parnjakom izvedenim prema muškome mocijskom parnjaku, koji se podudara s nazivom čina. Dakle, ako žena ima čin *generala zbora*, ona je *generalica zbora*.

Marija ima čin generala zbora. Ona je generalica zbora.

primalja

Najčešće se ženski mocijski parnjak tvori od muškoga. Međutim, zbog promjene izvanjezičnih okolnosti katkad je potrebno pronaći i naziv za muškarca koji se bavi tradicionalno ženskim zanimanjima. Od imenice *primalja* ne može se izvesti muški mocijski parnjak. Problem je službeno riješen tako da je naziv *primalja asistentica* promijenjen u *primaljski asistent* (bolje bi bilo *pomoćnik*) i *primaljska asistentica* (bolje bi bilo *pomoćnica*). Naziv bi mogao biti i *pomoćnik/pomoćnica porodničara*.

Marija je pomoćnica porodničara, a Marko je pomoćnik porodničara.

Parnjaci kojima nema para

- Hrvatski jezik, sv. 1, br. 4, 2014.

.....
Zbog promjene izvanjezičnih
okolnosti nastali su i ženski
parnjaci poput *biskupica* (od
biskup), *pastorica* (od *pastor*) i
vikarica (od *vikar*).
.....

Postoje imenice ili muškoga ili ženskoga
roda za zanimanja osoba ili muškoga ili
ženskoga spola od kojih se ne tvore mocijski
parnjaci. Uzrok je tomu postojanje društvenih,
povijesnih, vjerskih, tradicijskih ili kojih drugih
konvencija koje određuju da se pojedinim
zanimanjima mogu baviti samo osobe jednoga
spola. Navest ćemo neka zanimanja povezana
s različitim vjerskim i crkvenim zajednicama
kojima se bave samo osobe muškoga spola:

*arhiepiskop, arhijerej, biskup, đakon, eparh, imam, kantor, kapelan, kardinal, mitropolit,
muftija, mujezin, pastor, patrijarh, rabin, svećenik, župnik...* S obzirom na to da su
neke vjerske i crkvene zajednice dopustile da žene obavljaju neka od tih zanimanja,
zbog promjene izvanjezičnih okolnosti nastali su i ženski parnjaci poput *biskupica*
(od *biskup*), *pastorica* (od *pastor*) i *vikarica* (od *vikar*). Treba napomenuti da postoji
i ženski mocijski parnjak *svećenica* (od *svećenik*), koji se odnosi ili na žene koje s
promijenjenim pravilima nekih vjerskih i crkvenih zajednica mogu obavljati službu
Božju ili, što je do te promjene bio slučaj, na službenice starorimske božice Veste. U

Upiti korisnika

Poštovani,

Kako smo u nedoumici što je točno, molimo Vas uputu u kojem rodu trebamo pisati funkciju osobe koja obnaša određenu dužnost, obzirom da se u pravnoj korespondenciji (npr. na Trgovačkom sudu koristi se isključivo muški rod – komentar javnog bilježnika).

Ljubazno Vas molim kako je ispravno upisati na dokumentima i općenito na dopisima te izlaznoj pošti **kada dužnost obavlja ženska osoba**: da li je ispravno upisati PREDSJEDNIK ili **PREDSJEDNICA, ČLAN ili ČLANICA**.

Životopis

- xxx diplomirala je, magistrirala i doktorirala na Fakultetu xxx Sveučilišta u Zagrebu. Redoviti je profesor na istome fakultetu, na kojemu izvodi nastavu. Autorica je više od 80 znanstvenih i stručnih radova. Stručni je ocjenitelj pri agenciji (HAA).
- **xxx**, znanstveni suradnik, stručnjak je za laboratorijska ispitivanja u Centralnome ispitnom laboratoriju, INA d.d. Doktorirala je u području prirodnih znanosti, grana analitička kemija. Autorica je više znanstvenih i stručnih radova od kojih su brojni vezani uz osiguranje kvalitete rada laboratorija.
- **xxx**, dipl. ing., iskusna je organizatorica i predavačica na domaćim i međunarodnim seminarima s temama koje se odnose na xxx. Ima tzv. Tutorenpass potvrdu osposobljenosti za predavača na području xxx koju je stekla po ... Ovlaštena je trenerica xxx , europskoga programa izobrazbe u području xxx.

Mrežnik – demoinačica

<https://rjecnik.hr/mreznik/>

aktivist im. m. (GA aktivista, DLV aktivistu, I aktivistom; mn. NV aktivisti, G aktivistā, DLI aktivistima, A aktiviste)

Aktivist je odrasla osoba bez obzira na spol ili muškarac koji javno djeluje u promicanju kakvih ideja.

- Noam Chomsky (rođen 7. prosinca 1928.) svjetski je poznati američki lingvist, filozof, povjesničar i politički aktivist.
- Na radionicama koje su vodili Mladi HNS-a aktivistice i aktivisti HNS-a izradili su tehnikom origami više od dvije stotina srca s ljubavnim porukama, koje su podijelili na uličnoj akciji.

Kakav je aktivist? dugogodišnji, istaknut, lokalni, mlad, oporbeni, poznat; društveni, ekološki, gay razg., gej razg., homoseksualni, ljevičarski, mirovni, nevladin, sindikalni, stranački, zeleni; hrvatski, palestinski; LGBT aktivist; aktivist Centra za xxx, aktivist GONG-a, aktivist Greenpeacea, aktivist HHO-a, aktivist HDZ-a, aktivist HNS-a, aktivist PETA-e, aktivist SDP-a

Što aktivist može? boriti se (protiv terorizma, za čija prava, za pravdu), pozivati (na bojkot, na potpisivanje peticije), tražiti što, tvrditi što, upozoriti na što

Što se s aktivistima može? napasti ih, okupiti ih, podržati ih, pozvati ih, privesti ih, raniti ih, razljutiti ih, spriječiti ih (da se okupe, u prikupljanju potpisa), uhititi ih

Koordinacija: aktivist i borac (za ljudska prava, za zeleni planet), aktivist i intelektualac, aktivist i novinar, aktivist i pisac; aktivisti i članovi (stranke, organizacije, udruge), aktivisti i građani, aktivisti i političari; aktivisti i prosvjednici, aktivisti i simpatizeri, aktivisti i udruge, aktivisti i volonteri; (odnosi se samo na muškarce:) aktivisti i aktivistice, aktivisti i aktivistkinje razg.

U vezi s aktivistima spominje se: akcija, mreža, okupljanje, pomoć, privođenje, prosvjed, uhićenje

ŽENSKO: aktivistica, aktivistkinja

- Hrvatskomu standardnom jeziku pripada imenica *aktivist*, a ne pripada mu imenica *aktivista*. Pogrešno je napisati i reći *vidjeti aktivistu*, *razgovarati o aktivisti*, a pravilno je *vidjeti aktivista*, *razgovarati o aktivistu*.

TVORENICE: aktivistica, aktivistički, aktivistkinja, aktivistov

Kolokacijska baza hrvatskoga jezika: http://ihj.hr/kolokacije/search/?q=aktivist&search_type=basic

aktivistica im. ž. (G aktivisticē, DL aktivisticl, A aktivisticu, V aktivistice, I aktivisticōm; mn. NAV aktivistice, G aktivističā, DLI aktivisticima)

Aktivistica je žena koja javno djeluje u promicanju kakvih ideja.

- Radionice je vodila dugogodišnja aktivistica i volonterka s iskustvom u vođenju radionica iz područja volonterstva, nenasilja i ljudskih prava, komunikacije i organizacije javnog događanja.
- Kad sam došla u Pariz, nikoga nisam poznavala osim Simone Signoret, koja je u mom životu odigrala važnu ulogu pomogavši mi da se transformiram od seksi zvijezde u političku i feminističku aktivisticu, ispričala je Jane Fonda.
- Radionica se odnosila na prve i druge razrede, dok je ravnateljica škole dovela svog psa Enu, rekla nam je aktivistica udruge Udomi me.

Kakva je aktivistica? dugogodišnja, istaknuta, mlada, poznata, x-godišnja; antiratna, društvena, ekološka, feministička, humanitarna, lezbijska, mirovna, politička, sindikalna, socijalna, ženska; američka, iranska, ruska, zagrebačka; aktivistica pokreta za prava oboljelih od AIDS-a, aktivistica pokreta za zaštitu životinja; aktivistica AŽŽK-a, aktivistica Femena, aktivistica GONG-a, aktivistica HDZ-a, aktivistica PETA-e, aktivistica Prijatelja životinja, aktivistica SDP-a

Što aktivistica može? boriti se (protiv čega, za čija prava), isticati što, tvrditi što, upozoravati na što

Što se s aktivisticom može? uhititi je

Koordinacija: aktivistica i članica (Vijeća GONG-a, ženskih mirovnih inicijativa), aktivistica i feministica, aktivistica i feministkinja razg., aktivistica i glumica, aktivistica i književnica, aktivistica i novinarka, aktivistica i političarka, aktivistica i spisateljica, aktivistica i volonterka; aktivistice i aktivisti

U vezi s aktivisticom spominje se: kampanja, pokret, udruga, uhićenje; zaklada; okupljanje

MUŠKO: aktivist, SINONIM: aktivistkinja

- U tvorbi imenica ženskoga roda od imenica muškoga roda na -ist (aktivist) u hrvatskome standardnom jeziku bolje je upotrebljavati izvedenice sa sufiksom -ica (aktivistica) nego izvedenice sa sufiksom -kinja (aktivistkinja). Imenice ženskoga roda sa sufiksom -kinja pripadaju neformalnoj komunikaciji.

TVORENICA: aktivističin

Tvorba: aktivist-ica

Kolokacijska baza hrvatskoga jezika: http://ihjj.hr/kolokacije/search/?q=aktivistica&search_type=basic

Zaključak

- tvorba ženskih (i rjeđe muških) mocijskih parnjaka često je izazovna i izvornim govornicima hrvatskoga jezika
- izvorni govornici hrvatskoga jezika često ne znaju kad treba upotrijebiti ženski, a kad muški mocijski parnjak

Bjelorusija

- Hrvatski egzoniimi, mrežno izdanje <https://egzonimi.lzmk.hr/>
- Baza etnika i ktetika <http://hrvatski.hr/etnici-i-ktetici/>

Bjelorusija, Bjelorus, Bjeloruskinja, bjeloruski

Bjelorùsija, G Bjelorùsijē, D Bjelorùsiji, A Bjelorùsiju, L u Bjelorùsiji, I Bjelorùsijōm

Bjelòrus, GA Bjelòrusa, DL Bjelòrusu, V Bjëloruse, I Bjelòrusom; *mn.* NV Bjelòrusi, G Bjelòrūsā, DLI Bjelòrusima, A Bjelòruse

Bjelòruskinja, G Bjelòruskinjē, DL Bjelòruskinji, A Bjelòruskinju, V Bjelòruskinjo, I Bjelòruskinjōm; *mn.* NAV Bjelòruskinje, G Bjelòruskīnjā, DLI Bjelòruskinjama

bjelòruskī

Napomena: U diplomaciji se upotrebljava službeno bjelorusko ime Belarus, no u općoj je uporabi egzoniim Bjelorusija.

Bjelokosna Obala

[Bjelokosna Obala](#), [Bjelokoščanin](#), [Bjelokoščanka](#), [bjelokoščanski](#)

Bjelòkosnā Ōbala, G Bjelòkosnē Ōbalē, D Bjelòkosnōj Ōbali, A Bjelòkosnū Ōbalu, L u Bjelòkosnōj Ōbali, I Bjelòkosnōm Ōbalōm

Bjelokóšćanin, GA Bjelokóšćanina, DL Bjelokóšćaninu, V Bjelokóšćanine, I Bjelokóšćaninom; *mn.* NV Bjelokóšćani, G Bjelokóšćānā, DLI Bjelokóšćanima, A Bjelokóšćane

Bjelokóšćānka, G Bjelokóšćānkē, DL Bjelokóšćānki, A Bjelokóšćānku, V Bjelokóšćānko, I Bjelokóšćānkōm; *mn.* NAV Bjelokóšćānke, G Bjelokóšćānkā/Bjelokóšćānkī, DLI Bjelokóšćānkama

bjelokóšćanskī

Napomena: U diplomaciji se upotrebljava službeno francusko ime Côte d'Ivoire, no u općoj je uporabi egzonim Bjelokosna Obala.

Moldavija

Moldavija, Moldavac, Moldavka, moldavski

Mòldāvija, G Mòldāvijē, D Mòldāviji, A Mòldāviju, L u Mòldāviji, I Mòldāvijōm

Moldávac, GA Moldávca, DL Moldávcu, V Mòldāvče, I Moldávcem; *mn.* NV Moldávci, G Mòldāvācā, DLI Moldávcima, A Moldávce

Mòldāvka, G Mòldāvkē, DL Mòldāvki, A Mòldāvku, V Mòldāvko, I Mòldāvkōm; *mn.* NAV Mòldāvke, G Mòldāvkā/Mòldāvkī, DLI Mòldāvkama

mòldāvskī

Napomena: U hrvatskim je vrelima raširen i lik Moldova, no kako inačice s osnovom Moldav- (npr. Moldavska) imaju dugu tradiciju u hrvatskome jeziku, prednost se daje prihvaćenomu imenu Moldavija.

šengenski

Ulazak u šengen.

Schengen, Šengenjanin, Šengenjanka, šengenski

Schengen, G Schengena, D Schengenu, A Schengen, L u Schengenu, I Schengenom

Šengénjanin, GA Šengénjanina, DL Šengénjaninu, V Šengénjanine, I Šengénjaninom; *mn.* NV Šengénjani, G Šengénjānā, DLI Šengénjanima, A Šengénjane

Šengénjānka, G Šengénjānkē, DL Šengénjānki, A Šengénjānku, V Šengénjānko, I Šengénjānkōm; *mn.* NAV Šengénjānke, G Šengénjānkā/Šengénjānkī, DLI Šengénjānkama

šèngenskī

dejtonski

Dayton, Dejtonac, Dejtonka, dejtonski

Dayton, G Daytona, D Daytonu, A Dayton, L u Daytonu, I Daytonom

Dejtónac, GA Dejtónca, DL Dejtóncu, V Dèjtōnče, I Dejtóncem; *mn.* NV Dejtónci, G Dèjtōnācā, DLI Dejtóncima, A Dejtónce

Dèjtōnka, G Dèjtōnkē, DL Dèjtōnki, A Dèjtōnku, V Dèjtōnko, I Dèjtōnkōm; *mn.* NAV Dèjtōnke, G Dèjtōnkā/Dèjtōnkī, DLI Dèjtōnkama
dèjtōnskī

Razlikovanje gramatičkoga roda

- jezici u kojima svaka imenica ima gramatički rod (*gender languages*)
- jezici u kojima imenice imaju prirodan rod većina imenica je rodno neutralna (*gender neutral languages*)
- jezici koji nemaju rod (*genderless languages*)
- različite strategije

Engleski

spolno/rodno nazivi	obilježeni	spolno/rodno nazivi	neobilježeni
businessman		business person	
cameraman/camerawoman		camera operator, camera crew	
chairman		chair, chairperson	
fireman		firefighter	
headmaster/headmistress		director, principal	
layman		layperson	
policeman/policewoman		police officer	
salesman		sales representative	
spokesman		spokesperson	
sportsman		athlete	
steward/stewardess		flightattendant	
weatherman		weather reporter / forecaster	

Neutralizacija

- he/she > they, passive
- actor > actress > actor
- waiter/waitress
- fisherman fisher, fisherfolk?
- midwife male midwives?

Feminizacija

- Za pravobranitelja/icu i njegovog/njegovu/njezinog/njezinu zamjenika/icu može biti imenovan hrvatski državljanin/ka koji ima završen diplomski sveučilišni studij i koji/a je osobnim zalaganjem poznat/a javnosti u području zaštite ljudskih prava. (Zakon o ravnopravnosti spolova)
- Pravobranitelj/ica i njegov/njezin zamjenik/ica bit će razriješeni dužnosti prije isteka mandata na koji su **imenovani**...
- Pravobraniteljica i njezina zamjenica bit će razriješene dužnosti prije isteka mandata na koji su **imenovane**
- Pravobranitelj/ica i njegov/njezin/njegova/njezina zamjenik/ica bit će razriješeni/e dužnosti prije isteka mandata na koji su **imenovani/e**...

Feminizacija

- Skupština udruge donosi Statut... imenuje i razrješava Predsjednika Udruge, **Zamjenika/cu** Predsjednika udruge i Dopredsjednike udruge.
- Prišežem svojom čašću da ću se kao hrvatski **državljanin/ka** pridržavati Ustava i zakona te poštivati pravni poredak, kulturu i običaje u Republici Hrvatskoj.

- Seksualno nasilje i uznemiravanje na fakultetima, desetljećima zanemarivan i prešućivan problem, našao se u fokusu javnosti zbog mnogobrojnih studentica/a diljem regije, a među njima i kolegica/a s našeg Fakulteta, koje/i su hrabro odlučile/i prijaviti svoja iskustva spolnog, rodnog i seksualnog nasilja i uznemiravanja koja su doživjele/i tijekom svoga studija.
- profesori, pravni stručnjaci i stručnjaci, zlostavljači

Upit korisnika

- U tekstu u kojemu se govori o mentorima i volonterima u množini će se upotrebljavati ti nazivi a u jednini samo donja crta () jer se odnosi i na muški i na ženski rod. Donjom se crticom izražava slobodan prostor između dvaju rodova i stoga je prikladnija od kose crte koja označuje razdvajanje /.

-
- Zakon uživa povjerenje 78 zastupnika Hrvatskoga sabora.

-
- Zastupnik ima pravo na plaću koja se utvrđuje prema odredbama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika.
Zastupnik koji ne ostvaruje plaću na temelju obnašanja zastupničke dužnosti ima pravo na razliku plaće koju bi ostvario na temelju obnašanja zastupničke dužnosti i plaće koju ostvaruje po drugoj osnovi, ako je plaća koju ostvaruje po drugoj osnovi manja.
 - Zakon o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru, Narodne novine, br. 44/2017.

Natječaj za posao

- voditelj restorana (m/ž)
- voditelj bara(m/ž)
- **nadzornica** soba (m/ž)
- recepcioner (m/ž)
- barmen (m/ž)
- konobar (m/ž)
- **hostesa** (m/ž)
- kuhar/chef de partie (m/ž)
- **sobarica** (m/ž)

Stereotipizacija

muško☐	žensko☐	☐
voditelj recepcije (m/ž)☐	domaćica hotela (m/ž)☐	☐
recepционер (m/ž)☐	nadzornica soba (m/ž)☐	☐
pomoćni recepcioner (m/ž)☐	sobarica (m/ž)☐	☐
pomoćni radnik u domaćinstvu (m/ž)☐	spremačica/čistačica (m/ž)☐	☐
skladištar rublja (m/ž)☐	☐	☐
voditelj restorana (m/ž)☐	☐	☐
glavni konobar (m/ž)☐	☐	☐
barmen (m/ž)☐	☐	☐
konobar šankist (m/ž)☐	☐	☐
pomoćni konobar (m/ž)☐	☐	☐
perlač posuđa (m/ž)☐	☐	☐
voditelj kuhinje (m/ž)☐	☐	☐
glavni kuhar (m/ž)☐	☐	☐
kuhar (m/ž)☐	☐	☐
pomoćni kuhar (m/ž)☐	☐	☐
kuhinjski radnik (m/ž)☐	☐	☐
radnik na bazenu / redar na plaži (m/ž)☐	☐	☐

Načini oslovljavanja

- Mrs., Miss., Ms., Mx.
- lady
- gospodin, gospođa, gospođica

Način obraćanja

- drag*i* slušatelji
- drag*e* slušateljice i slušatelji > drag*e* slušateljice i drag*i* slušatelji
- poštovane ravnateljice i ravnatelji, pročelnici teorijskih odjela, drage kolegice i kolege, dragi članovi društva

Rod i spol

1. Promjenom izvanjezične stvarnosti promijenili su se značenje i uporaba riječi *rod* i *spol*.
2. Engleski naziv *gender* ne prevodi se uvijek (ne bi se trebao uvijek prevoditi) kao *rod*.

Rod i spol

Suvremena znanost razlikuje pojmove spola i roda. Spol (eng. sex) se odnosi na biološka obilježja s kojima je netko rođen. Rod (eng. gender) je psihološka i socijalna kategorija koja uključuje individualni doživljaj pripadanja određenom spolu.

Spol i rod u *Struni* – antropologija

spol *im. m. jd.*

definicija

ukupnost bioloških obilježja po kojima se muškarac i žena razlikuju

istovrijednice

engleski: sex

razredba

polje: etnologija i antropologija

grana: antropologija

projekt: Izgradnja temeljnog nazivlja u antropologiji, Forenzično-kriminalističko nazivlje

Spol i rod u *Struni* – antropologija

rod

im. m. jd.

definicija

kulturno specifično oblikovanje spolova i njihova međudnosa

istovrijednice

engleski: gender

napomena

Budući da je riječ o društvenoj konstrukciji koja obuhvaća djelovanje i uloge pripisane muškarcima i ženama u javnome i privatnome životu u određenome društvu, definicija roda promjenjiva je u vremenu i prostoru. Opreka između roda kao sociokulturne i spola kao biološke kategorije posebno je važna za feminističku antropologiju, iako se mnogi antropolozi iz drugih područja s njom ne slažu.

razredba

polje: etnologija i antropologija

grana: antropologija

projekt: Izgradnja temeljnog nazivlja u antropologiji, Forenzično-kriminalističko nazivlje

Rod i spol – upiti korisnika

- Što znači rečenica: *Svi izrazi koji se koriste u tekstu, a imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.*
- je li *raznorodnost* dobar prijevod za *gender diversity*

Gender i rod/spol

Primjer rečenice s "gender issues", prijevod memorije

stemming

[add example](#)

Gender issues

Pitanja jednakosti spolova

Particular attention will be given to ensuring that equality and **gender issues** are addressed as a crosscutting priority.

Posebna pozornost posvetit će se jamčenju da se ravnopravnost i **rodna pitanja** riješe kao međusektorski prioritet.

And we may find it uncomfortable to discuss **gender issues** or healthy sexuality.

I možda nam je neugodno raspravljati o **spolnim pitanjima** i zdravoj seksualnosti.

Oh, not that it's a **gender issue**, necessarily.

Ne da je to nužno **pitanje spola**.

training on **gender issues** and child protection for officials, healthcare workers and police officers at reception centres,

izobrazba službenih osoba, zdravstvenih radnika i policijskih službenika u prihvatnim centrima o **ravnopravnosti spolova** i zaštiti djece,

Special attention will be paid to **gender issues** in the implementation of the New Skills Agenda.

Posebna će se pažnja posvetiti **pitanjima spola** u provedbi Novog programa vještina.

A variety of workshops are offered, such as on work-life-balance or on **gender issues**.

Nude se radionice o brojnim temama, poput ravnoteže između poslovnog i privatnog života i **rodnih pitanja**.

- Council Regulation (EC) No 2836/98 of 22 December 1998 on integrating **gender issues** in development cooperation(7).

Uredba Vijeća (EZ) br. 2836/98 od 22. prosinca 1998. o uvođenju **rodnih pitanja** u razvojnu suradnju (7).

Gladly, if it means I don't have to listen to your automobile **gender issues**.

Rado, ako to znači da neću slušati o **spolu** automobila.

And I thought I had **gender issues**.

A mislio sam da ja imam **problema sa spolom**.

identifying the implicit and explicit **gender issues**;

utvrđivanje implicitnih i eksplicitnih **rodnih pitanja**.

sex, gender : seks, spol, rod

- promjenom društvene situacije i utjecajem engleskoga jezika, značenje se riječi *spol* i *rod* danas mijenja
- nastoji se riječ *gender* prevoditi kao *rod*, a *sex* kao *spol*
- analiza usporednih korpusa to ne pokazuje:

<i>gender</i> se prevodi kao <i>spol</i>	167
--	-----

<i>gender</i> se prevodi kao <i>rod</i>	4
---	---

<i>sex</i> se prevodi kao <i>rod</i>	0
--------------------------------------	---

<i>sex</i> se prevodi kao <i>spol</i>	79
---------------------------------------	----

Spol, rod : spolni, rodni

- *rodno osviještena politika : politiku promicanja ravnopravnosti spolova (nikad rodova)*
- *Odbor za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora (engl. Parliamentary Gender Equality Committee) : Odbor za rodnu ravnopravnost, Odbor za ravnopravnost rodova*
- *pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova (engl. Gender Equality Ombudsperson), ne pravobranitelj/ica za ravnopravnost rodova*
- *Povjerenstvo za ravnopravnost spolova (engl. Committee for Gender Equality), ne Povjerenstvo za ravnopravnost rodova*
- *Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova (ne rodova)*
- *Pojmovnik rodne terminologije izdao je Ured za ravnopravnost spolova*

Nebinarne osobe – osobe nebinarnoga rod/spola (razlika hrvatski – engleski)

Ovaj rodno nebinarni izraz su organizatori Emmyja uveli u svoje kategorije

Index Magazin
23.6.2021.

 Podijeli 2

Na službenoj stranici Emmyja objavljeno je da nominirani i/ili pobjednici u bilo kojoj kategoriji mogu zatražiti da njihova potvrda o nominaciji i statua nosi rodno neutralni izraz "izvođač", umjesto dosadašnjih "glumac" ili "glumica".

Nebinarne osobe – osobe nebinarnoga roda/spola

Eminemovo 19-godišnje dijete objavilo da je nebinarna osoba: Zovite me Stevie

EMINEMOVO 19-godišnje usvojeno dijete izjasnilo se kao nebinarna osoba te je zatražilo da ga se od sad zove Stevie, umjesto Whitney.

U TikTok videu koji je objavio, Stevie je naglasio kako će sada koristiti zamjenice on/ona ili oni te je rekao da je svoju priču odlučio podijeliti sa svijetom kako bi mu bilo ugodnije u vlastitom tijelu.

"Moj izgled se godinama mijenjao. Zauvijek rastem i mijenjam se", napisao je uz video.

Nebinarne osobe – osobe nebinarnoga roda/spola

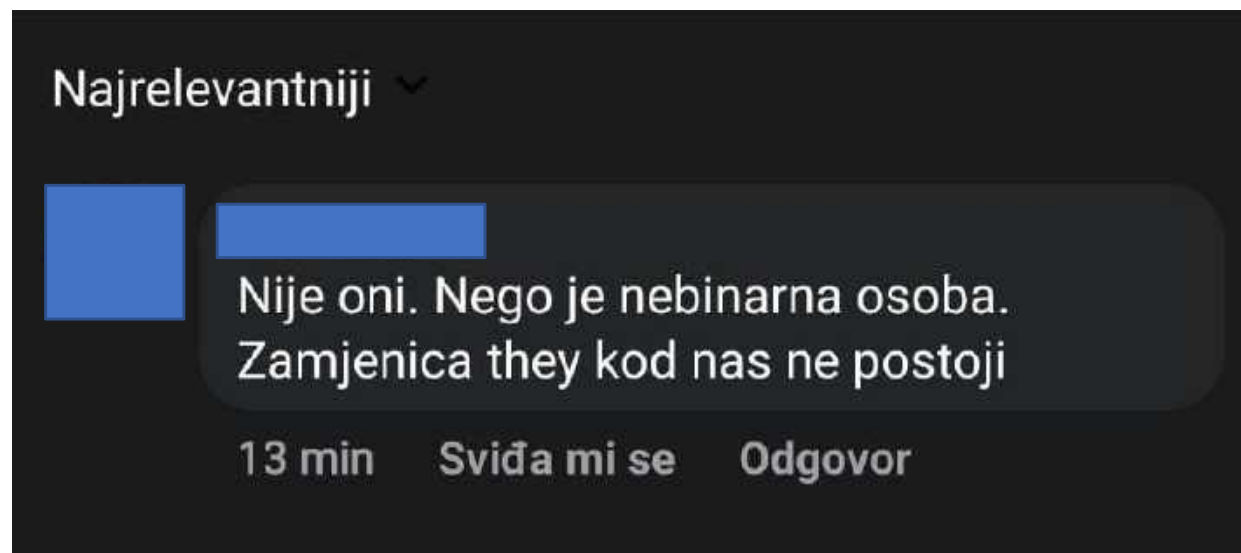
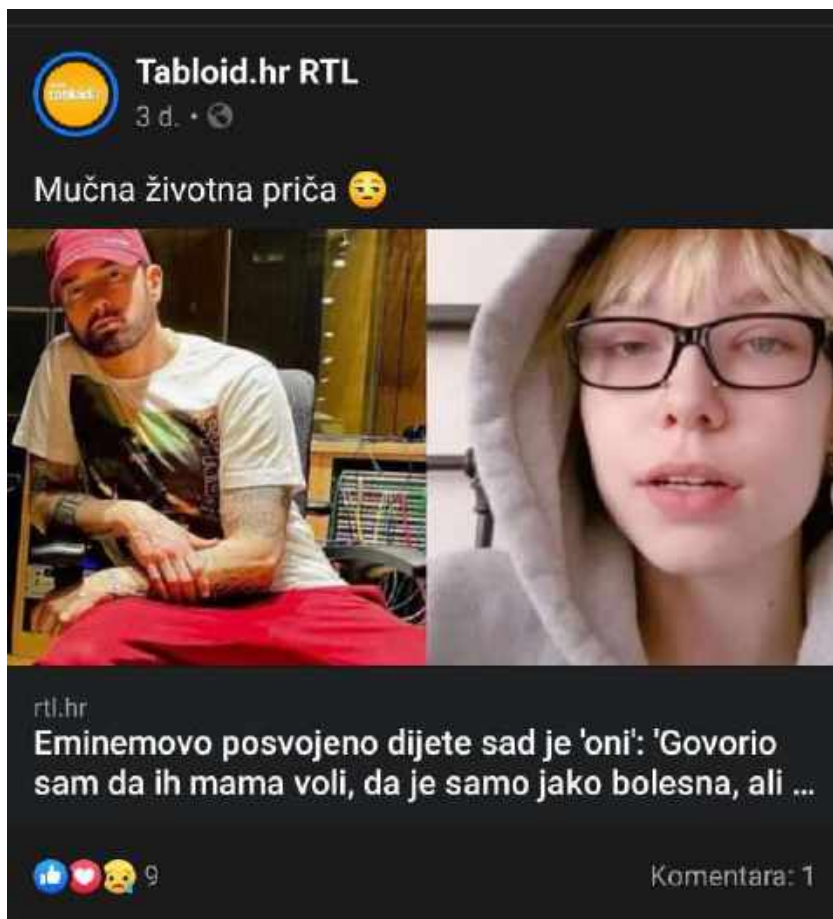
POP zvijezda Demi Lovato objavila je u srijedu da se smatra nebinarnom osobom i da će se odsad oslovljavati s "oni", rekavši da je "do toga došla nakon dubokog suočavanja sa samom sobom".

"Još uvijek učim i spoznajem samu sebe i ne tvrdim da sam stručnjak ili nečiji glasnogovornik. Podijelivši ovo s vama, postala sam ranjiva na jednoj drugoj razini", napisala je pjevačica na društvenim mrežama.

Nebinarne osobe – osobe nebinarnoga roda/spola

možda bi trebalo mijenjati pristup odgoju? U tom pravcu već je krenuo tehnološki mogul **Elon Musk** (49), koji je nedavno s javnošću podijelio da ima Aspergerov sindrom (poremećaj iz autističnog spektra). Svog najmlađeg sina što ga je dobio s kanadskom glazbenicom **Grimes** (33) odlučio je nazivati zamjenicom "oni" sve dok sam ne odluči kojeg je spola. Dječak nesvakidašnjeg imena **X Æ A-Xii** nedavno je proslavio prvi rođendan, a njegovi roditelji u međuvremenu su pojasnili zašto su ga tako nazvali. Naime, X je nepoznata varijabla u matematici, Æ je vilenjačka varijanta od Ai (ljubav i/ili umjetna inteligencija), A-12 je preteča SR-17 (omiljeni zrakoplov para), a A početko slovo od Archangel, kako se zove omiljena pjesma dječakove mame.

Nebinarnе osobe – osobe nebinarnoga roda/spola

Problemi govora o nebinarnim osobama (ne može se preslikati engleski model)

- imenice
- glagoli
- pridjevi
- zamjenice

Strategije u drugim jezicima

- španjolski *compañere* ili *compañerx* umjesto *compañero* i *compañera*
- *elle* umjesto *él* i *ella*
- švedski zamjenica *hen* umjesto *hon* i *han*
- njemački *xier* (*xieser*, *xiem*, *xien*, *xies*, *xiese*, *xiesem*)
- francuski: *iel* umjesto *il* i *elle*
- hrvatski *onu*, *onx*?????

Strategije izbjegavanja diskriminacije i stereotipizacije – nazivlje

Kako bi se uspostavilo spolno/rodno nediskriminirajući, neseksistički jezik, teži se smanjivanju spolnih/rodnih stereotipa.

– nazivlje spolne/rodne nediskriminacije

Jena – nazivlje rodne/ spolne (ne)diskriminacije

spolno neutralan jezik

status naziva: naziv || **obrađivač:** Milica Mihaljević || **faza obradbe:** terminolog pregledao || **autorski:** ne

definicija: jezični izraz u kojemu se govori o ljudima općenito bez ikakvoga elementa koji bi upućivao na njihov spol/rod

radna definicija: jezični izraz u kojemu se govori o ljudima općenito bez ikakvoga elementa koji bi upućivao na njihov spol/rod

projekt: jezikoslovlje

dopušteni naziv: rodno neutralan jezik

istovrijednica - engleski: gender neutral language; gender-blind language; gender inclusive language

istovrijednica - njemački: genderneutrale Sprache

jezična odrednica: višerječni naziv

Brzi pregled naziva

Profesijski nazivi

9. → tablica: Mocijski parnjaci u *Jezikoslovnome korpusu*¶

muški mocijski parnjak□	broj pojava□	ženski mocijski parnjak□	broj pojava□	□
antropomastičar □	4□	antropomastičarka □	2□	□
jezikoslovac □	970□	jezikoslovka □	26□	□
kroatist □	116□	kroatistica □	11□	□
leksikograf □	342□	leksikografkinja □	3□	□
lingvist □	733□	lingvistica □	10□	□

http://ihjj.hr/musko_zensko/

[POČETNA](#) | [O PROJEKTU](#) | [SURADNICI](#) | [TRAŽILICA](#) | [RADOVI](#) | [ODOSTRAŽNI RJEČNIK](#)

O projektu

voditeljice projekta

- dr. sc. Lana Hudeček, znanstvena savjetnica u trajnome zvanju
- dr. sc. Milica Mihaljević, znanstvena savjetnica u trajnome zvanju

suradnici na projektu

1000

NOVE OBJAVE

Hello world!

VAŽNE POVEZNICE

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje

[POČETNA](#) | [O PROJEKTU](#) | [SURADNICI](#) | [ODOSTRAŽNI RJEČNIK](#) | [SAVJETI](#) | [TRAŽILICA](#) | [RADOVİ](#)

Radovi

- Mihaljević, Josip. 2021. Što znači vaše ime?. *Hrvatski jezik* 8/2: 21–24.
- Mihaljević, Ana; Mihaljević, Milica. 2021. spol and rod from a Diachronic and Synchronic Perspective – Analysis of Croatian, Croatian Church Slavonic and English. *Collegium antropologicum* 45/4: 341–349.
- Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica. 2021. Addressing the Audience: Gender Analysis. *Collegium antropologicum* 45/4: 319–328.
- Blagus Bartolec, Goranka; Matas Ivanković, Ivana. 2021. The Female and Male World in Croatian Proverbs. *Collegium antropologicum* 45/4: 351–363.
- Vidović, Domagoj. 2021. First Names in a Social Context. *Collegium antropologicum* 45 /4: 365–371.
- Lewis, Kristian. 2021. Trorodna priča o živim bićima. *Hrvatski jezik* 8/4: 1–8.
- Lazić, Daria; Mihaljević, Ana. 2021. Stereotypes and Taboo Words in Dictionaries from a Diachronic and a Synchronic Perspective – The Case Study of Croatian and Croatian Church Slavonic. *Proceedings of XIX EURALEX Congress: Lexicography for Inclusion, Vol. II*. Ur. Gavrilidou, Zoe; Mitits, Lydia; Kiosses, Spyros. SynMorPhoSe Lab, Democritus University of Thrace. 101 – 111.
- Horvat, Marijana. 2021. Zametci jezičnih stereotipa u povijesnoj leksikografiji. *Hrvatski jezik* 8/2: 33–35.

NOVE OBJAVE

Osobna imena spomenici su društvenih promjena. Znale li koja su najstarija hrvatska imena?

Objavljen je 4. broj 45. godišta časopisa *Collegium antropologicum*

institutski projekt Muško i žensko u hrvatskome jeziku do 31. prosinca 2024.

Jezik u digitalnom okruženju, Osijek 9. – 11. rujna 2021.: (Goranka Blagus Bartolec, Ivana Matas Ivanković i Milica Mihaljević)

Projekt Muško i žensko u hrvatskome jeziku predstavljen na skupu Izzivi slavistike u 21. stoljeću

VAŽNE POVEZNICE

[POČETNA](#) | [O PROJEKTU](#) | [SURADNICI](#) | [ODOSTRAŽNI RJEČNIK](#) | [SAVJETI](#) | [TRAŽILICA](#) | [RADOVI](#)

Savjeti

[babica > primalja](#)

[dadilja](#)

[diskdžokejica](#)

[generalica zbora](#)

[javna bilježnica](#)

[kapetanica korvete](#)

[knjigoveškinja](#)

NOVE OBJAVE

Osobna imena spomenici su društvenih promjena. Znači li koja su najstarija hrvatska imena?

Objavljen je 4. broj 45. godišta časopisa *Collegium antropologicum*

Institutski projekt Muško i žensko u hrvatskome jeziku do 31. prosinca 2024.

Jezik u digitalnom okruženju, Osijek 9. – 11. rujna 2021. (Goranka Blagus Bartolc, Ivana Matas Ivanković i Milica Mihaljević)

Projekt Muško i žensko u hrvatskome jeziku predstavljen na skupu Izzivi slavistike u 21. stoljeću

VAŽNE POVEZNICE

Odostražni rječnik ♂ / ♀ parova

Pronađen broj riječi: 398.

armira <u>čica</u>	ocjenjiva <u>čica</u> sirovih koža	sastavlja <u>čica</u> proizvoda
armira <u>čica</u> završnih radova	ocjenjiva <u>čica</u> u kemijskoj tehnologiji	sastavlja <u>čica</u> prtljažnika
autoostakljiva <u>čica</u>	ocjenjiva <u>čica</u> voća	sastavlja <u>čica</u> reklamnih poruka
bera <u>čica</u> povrća	ocjenjiva <u>čica</u> vune	sastavlja <u>čica</u> roleta
bera <u>čica</u> voća	očitava <u>čica</u> brojila	sastavlja <u>čica</u> satova
biomedicinska istraživa <u>čica</u>	ostakljiva <u>čica</u>	sastavlja <u>čica</u> strjeljiva
boksa <u>čica</u>	ostakljiva <u>čica</u> krovova	sastavlja <u>čica</u> strojeva
brija <u>čica</u>	ostakljiva <u>čica</u> vozila	sastavlja <u>čica</u> strojeva i naprava
broja <u>čica</u> novca	oštra <u>čica</u>	sastavlja <u>čica</u> strojeva i uređaja
brusa <u>čica</u>	oštra <u>čica</u> alata	sastavlja <u>čica</u> strojeva, uređaja i opreme
brusa <u>čica</u> alata	oštra <u>čica</u> noževa	sastavlja <u>čica</u> tekstilnih proizvoda
buša <u>čica</u>	pera <u>čica</u>	sastavlja <u>čica</u> telefona
buša <u>čica</u> (nafte i plina)	pera <u>čica</u> fasada	sastavlja <u>čica</u> televizora

Mocijski parnjaci

0 parnjaka

parnjaci

administrativni direktor / administrativna direktorica

administrativni i komercijalni direktor / administrativna i komercijalna direktorica

administrativni pomoćnik u ordinaciji / administrativna pomoćnica u ordinaciji

administrativni službenik / administrativna službenica

administrator/administratorica baza podataka

administrator/administratorica mreže

administrator/administratorica mrežnih stranica

administrator/administratorica podataka

administrator/administratorica računalnih sustava

administrator/administratorica sustava

admiral/admiralica flote

admiral/admiralica

Zaključak

- usporedna uporaba muških i ženskih naziva često dovodi do sintaktičkih i semantičkih nejasnoća te smanjuje razumljivost i čitljivost teksta
- uporaba riječi *rod* i *spol* u hrvatskome jeziku povezana je s mnogo nedoumica, a njihova se nedosljedna uporaba uočava u brojnim dokumentima

Zaključak

- naziv *rod* višestruko je poliseman
- pridjev *rodni* mnogo češće se upotrebljava od imenice *rod*
- u hrvatskome se ne može preslikavati engleski model
(*gender* = *rod*, *sex* = *spol*, *they* = *oni*)
- nije logično da je ono što dolazi od *genus* (rod) društveno, a etimološki je od *rađanje*

Plavuša

- Hudeček, Lana. 2021. Rječnik i stereotipi – Kakva je plavuša u *Mrežniku*? *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslavlje*, vol. 47, br. 2, 2021, str. 0-0.
<https://doi.org/10.31724/rihjj.47.2.9>.
- Hudeček, L. 2022. Hair-colour stereotypes, *Collegium antropologicum*. (u tisku)

Literatura i izvori

- HEFFER, HRVOJA. 2007. Biološka i društvena kategorija roda u rodnoj teoriji i rodna teorija stereotipa. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 33/1. 165–175.
- HUDEČEK, LANA; MIHALJEVIĆ, MILICA. 2017. [The Croatian Web Dictionary Project – Mrežnik](#). *Electronic lexicography in the 21st century. Proceedings of eLex 2017 conference*. Ur. Kosem, Iztok i dr. Lexical Computing CZ s.r.o. Brno – Leiden. 172–192.
- HUDEČEK, LANA; MIHALJEVIĆ, MILICA. 2018. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik: Upute za obrađivače. Retrieved from: <http://ihij.hr/mreznik/uploads/upute.pdf>
- HUDEČEK, LANA; MIHALJEVIĆ, MILICA. 2019. [Profesijski nazivi u hrvatskoj e-terminografiji i e-leksikografiji](#). *Studia lexicographica*. 75–95. doi.org/10.33604/sl.13.24.2.
- HUDEČEK, LANA; MIHALJEVIĆ, MILICA. 2020. [Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – Jena](#). *Hrvatski jezik* 7/4. 1–7.
- HUDEČEK, LANA; MIHALJEVIĆ, MILICA. 2020. [The Croatian Web Dictionary – Mrežnik Project – Goals And Achievements](#). *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 46/2: 645–667. <https://doi.org/10.31724/rihij.46.2.11>
- HUDEČEK, LANA; MIHALJEVIĆ, MILICA; JOZIĆ, ŽELJKO (ur.). 2020. *Hrvatsko jezikoslovno nazivlje*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
- KILGARRIFF, ADAM; RYCHLÝ, PAVEL; SMRZ, PAVEL; TUGWELL, DAVID. 2004. The Sketch Engine. In G. Williams & S. Vessier (Eds.), *Proceedings of the 11th EURALEX International Congress*. Lorient: Universite de Bretagne – sud. 105–116
- MARTINOVIĆ, BLAŽENKA. 2015. [Od jezičnoga „pomuškarčivanja” do jezičnoga „poženčivanja”](#). *Tabula* 13/1. 91–110. <https://doi.org/10.32728/tab.13.1.2015.05>
- MENEGATTI, MICHAELA; RUBINI, MONICA. 2017. Gender Bias and Sexism in Language. *Oxford Research Encyclopedia of Communication*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228613.013.470>
- MIHALJEVIĆ MILICA. 2013. [Mocijska tvorba kao leksikografski problem](#). *Od indoeuropeistike do kroatistike. Zbornik u čast Daliboru Brožoviću*. Urednik Ranko Matasović. HAZU. Zagreb.
- MIHALJEVIĆ, MILICA, HUDEČEK, LANA; JOZIĆ, ŽELJKO (ur.). 2020. *Hrvatsko jezikoslovno nazivlje*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
- MIHALJEVIĆ, MILICA. 2018. [Muško i žensko u e-rječniku](#). *Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku održanoga od 4. do 6. svibnja 2017. Jezik i njegovi učinci*. Ur. Stolic, Diana; Vlastelić, Anastazija. Srednja Europa. Zagreb. 209–228.
- MILOŠ, IRENA. 2014. Jezik i identitet. Što nam o tome govore baba i deda? *Hrvatski jezik* 1/1. 12–13.
- MILOŠ, IRENA. 2017. [Komu je jezik majka, a komu maćeha?](#) *Hrvatski jezik* 4 /4. 8–10.
- NAHOD, BRUNO. 2020. Terminološka baza *Struna*. U: *Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – JENA*. Ur. Mihaljević, Milica; Hudeček, Lana; Jozić, Željko. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb. 1–7
- PIŠKOVIĆ, TATJANA (ur.) 2018. [Uvod u rodolektologiju. Rodni jezici. Zbornik radova o jeziku, rodu i spolu](#). Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
- PIŠKOVIĆ, TATJANA. 2014. [Feministički otpor rodnoj asimetriji u jeziku i jezikoslovlju](#). *Otpor. Subverzivne prakse u hrvatskom jeziku, književnosti i kulturi*. Zbornik radova 42. seminara Zagrebačke slavističke škole. Ur. Pišković, Tatjana i Vuković. Tvrtko. FF press. Zagreb, str. 145–168.
- SCZESNY, SABINE, MOSER, FRANZISKA; WOOD, WENDY. 2015. Beyond Sexist Beliefs: How Do People Decide to Use Gender-Inclusive Language? *Personality and Social Psychology Bulletin*. 943–954. <https://doi.org/10.1177/0146167215585727>.
- SCZESNY, SABINE; FORMANOWICZ, MAGDA; MOSER, FRANZISKA. (2016). Can gender-fair language reduce gender stereotyping and discrimination? *Frontiers in Psychology*, 7, Article 25. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00025>

Literatura i izvori

- <https://www.index.hr/magazin/clanak/ovaj-rodno-nebinarni-izraz-su-organizatori-emmyja-uveli-u-svoje-kategorije/2285561.aspx>
- <https://www.index.hr/magazin/clanak/eminemovo-19godisnje-dijete-objavilo-da-je-nebinarna-osoba-zovite-me-stevie/2297217.aspx>
- <https://net.hr/hot/zvijezde/elliott-page-pokazao-nikad-muzevnije-tijelo-nakon-sto-je-i-sluzbeno-prestao-biti-zena-4ffc2e62-fdd8-11eb-8d2b-7e951c393fd7>
- <https://www.gloria.hr/gl/fokus/zvezdane-staze/elliott-page-podvrgnuo-se-operaciji-kako-bi-postigao-muzevniji-izgled-sad-se-napokon-prepoznajem-u-ogledalu-15058222>
- <https://klik.hr/novo/sto-je-nebinarnost-sve-sto-morate-znati-o-rodovima-koji-nisu-muski-ni-zenski>
- <https://www.zagreb-pride.net/hr/spol-rod-rodni-identitet-faq/>
- <https://www.gloria.hr/gl/fokus/price/kantautorica-objavila-da-je-rodno-nebinarna-neutralni-put-sve-vise-slavnih-bira-i-za-svoju-djecu-15074933>
- <https://www.gloria.hr/gl/fokus/price/kantautorica-objavila-da-je-rodno-nebinarna-neutralni-put-sve-vise-slavnih-bira-i-za-svoju-djecu-15074933>
- <https://voxfeminae.net/vijesti/serijal-zvezdane-staze-uvodi-transrodne-i-nebinarne-likove/>
- <https://www.24sata.hr/show/sam-smith-ne-osjecam-se-niti-kao-zena-niti-kao-muskarac-620013>
- <https://www.jutarnji.hr/life/seks-i-veze/megapopularni-britanski-pjevac-otkrio-da-se-ne-osjeca-ni-kao-musko-ni-kao-zensko-razmislja-o-promjeni-spola-zaljubite-se-u-ljude-a-ne-u-genitalije-8504954>
- <https://www.jutarnji.hr/scena/strane-zvijezde/svoju-djecu-odgajam-rodno-neutralno-poznata-glumica-smatra-da-su-granice-roda-ionako-fluidne-pa-tako-pristupa-i-svojem-potomstvu-8305979>
- <https://lider.media/poslovna-scena/svijet/rodna-neutralnost-sintagma-koju-oglasivaci-hitno-trebaju-uvrstiti-u-svoj-rjecnik-135240>
- <http://zenskasoba.hr/hr/podrucja-rada/lgbtiq-seksualne-i-rodne-manjine/transrodnost/>

Hvala na pozornosti!